

IVANKA DEVĚTÁ
MĚROSLAV PLZÁK
SOUŽITÍ K ZABÍTÍ

molto

Soužití k zabítí

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.motto.cz

www.albatrosmedia.cz

motto

Ivanka Devátá, Miroslav Plzák

Soužití k zabítí – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

IVANKA DEVĚTÁ
MIROSLAV PLZÁK
SOUŽITÍ K ZABÍTÍ

Praha 2018

© Ivanka Devátá, Miroslav Plzák – heir, 2000
Illustrations © Iva Hüttnerová, 2018

Veškerá práva vyhrazena

ISBN 978-80-267-1119-3

Milý Vojtíku,

na pár vteřin jsem byla v pokušení začít onou banální větou *Asi se budeš divit, kdo ti píše*, ale nedovolila mi to profesionální hrdost novinářky spolu s vědomím, že ty se určitě divit nebudeš, protože tohle oslovení bývalo výsadou jedné jediné zrzavé holky z plzeňského gymnázia (dříve v ulici Pionýrů, nyní Masarykově) Terezy Troufalové. A pokud si vzpomínám, vytáhlý septimán Vojtěch Pešl na to jméno tuze rád slyšel, zejména v souvislosti: „Vojtíku, co děláš večer? Naši jdou na Carmen.“

První studentskou lásku nám odnesl dravý tok času a událostí, ale ráda na tu dobu vzpomínám jako na období nadějí, příslibů a pevné víry, že nulové znalosti o čtverečných nerostech nás nezastaví ve smělém rozletu.

Píšu ti proto, že loňský sraz abiturientů po patnácti letech, první od maturity, mě dost zklamal. Vždyť jsme si v tom bývalém Svazáčku na Borech uprostřed řevu rozjařených třiatřicátníků nestačili dohromady nic říct. Tak jako před lety kolem tebe bez přestání oscilovala ta blondatá potvora Jájina Hráská, která ve mně budí dojem, že je ztělesněním rtuti nejméně ze tří rozbitých teploměrů, takže člověk v uzavřené místnosti má pocit, že dlí ve společnosti patnácti různých lidí a deseti Jájín Hráských. A do mě za láhvi vavříneckého vytrvale hučel Michal Slavický, aby mě detailně seznámil se svými sexuálními přednostmi,

z nichž nejcennější je, jak jsem aspoň pochopila, neúnavnost. Na rtech měl šibalský, poněkud obscénní úsměv, avšak v očích mstivý lesk. Myslím, že mě chtěl vytrestat za to, že jsem nikdy nepodlehla jeho vábení, a v duchu si představoval, jak v budoucnu před nějakým obézním impotentním manželem tluče hlavou o zeď a ječím: „Slavický může vždycky! I když má chřipku!“

Původně, během příprav (převážně kosmetického rázu) na sraz jsem doufala, že si my dva, ty a já, najdeme chvíli, abychom se zašili někam do rohu a nad skleničkou si popovídali. Jenže sotva jsme se uprostřed místnosti setkali a já ti stačila říct, že pracuji v *Plzeňském deníku* a mám pětiletou Barunku, vrazila mezi nás Drahuna Dolejší s albem svých překrměných potomků. Konverzace sestávající z výkřiků: „Pánbu požehej, to je cvalík!“ mi připadala dost jednotvárná, protože jsem se pod záminkou tělesného nutkání odporoučela, přestože jsem měla naléhavé nutkání duševní zpestřit rozhovor ujištěním: „Z Mařenky bude jednou moc hezká vařbuchta.“ No, a pak už jsem se k tobě nedostala.

A teď k věci. Od oné neuskutečněné chvílky soukromí jsem si slibovala věci hned dvě. Za prvé, že se mezi námi vyjasní, co zůstalo celá léta, připouštím, že mojí vinou, nevysloveno. Proč jsem se tehdy po prázdninách mezi septimou a oktávou vrátila zahalena do neprodyšného závoje odmítavosti, vytáček a hektické pracovní píle, která mi vydržela právě do dne, kdy ses dozvěděl od jiných, že jsem začala chodit s Věranem Hortem. No, bylo to tak. Jak si možná vzpomínáš, jela jsem to léto s našimi do Jugoslávie,

kde jsme se čistou náhodou setkali s Hortovými, kteří tam byli s oběma syny – Věroslavem a Svatoplukem. Oba jsi znal, bydleli hned naproti vám ve Dvořákovce. A oba mě začali okamžitě obletovat, i když Sváta to hezky rychle vzdal ve prospěch prvorozeného Věrana. Ten byl nejen hezký, chytrý a vtipný, ale především cílevědomý. Nediv se tedy, že takové sedmnáctileté telátko, jakým jsem tenkrát byla, snadno podlehl kouzlu posluchače čtvrtého ročníku filozofické fakulty Univerzity Karlovy, jenž už napřesrok měl být panem PhDr., zatímco vzpomínky na spolužáka, který byl sice také hezký a vtipný, ale občas plaval u tabule v integrálech, postupně bledly.

Já vím, měla jsem být upřímná. Jenomže jsem byla zbabělec. Nedokázala jsem říct ti do očí: „Vojtíku, stalo se něco, co jsem nechtěla. Zamilovala jsem se. Ano, líbali jsme se. Líbali jsme se jako blázni, moře šumělo, levandule voněla a já celých čtrnáct dní nenosila podprsenku. A to, na co teď myslíš, to taky, Vojtíku. Jen jednou, ale přece.“

Raději jsem snášela tvůj zraněný a nechápavý pohled a snažila se neslyšet marné pokusy o navázání kontaktu, jež začínaly tím důvěrně známým a něžným: „Rézinko...“ Náhodou ta Rézinka není rozmazaná od slzy, jen od čaje, jak jsem se... Kčertu s tím, je od slzy, poněvadž řvu jako každá pitomá sentimentální ženská, který se utápí v sebelítosti. Ale neboj se, že jsem k tobě vzplála znovu beznadějnou láskou. Jednak vím, že ses poměrně nedávno šťastně oženil, a já jsem koneckonců šťastně vdaná. Aspoň jsem si to dlouho myslela. A tak se dostávám k záležitosti číslo dvě. Oceň laskavě, jak logicky a plynule jsem přešla

od bodu A k bodu B, ačkoli jinak v mém životě vládne bezradný chaos. Potřebuju pomoc, Vojtíku. A doufám, že mi ji ze staré známosti neodepřeš. Vůbec nevím, na koho jiného bych se mohla obrátit, ne-li na psychiatra, který se díky svým mimořádným schopnostem dokázal tak záhy zabydlet v povědomí veřejnosti nejen prostřednictvím své lékařské praxe, ale i sdělovacích prostředků. Čítám tvoje vtipné břitké články v časopisech, viděla jsem tě v televizi, a protože se zabýváš hlavně manželskými vztahy, troufám si (rozená Troufalová) tvrdit, že můj případ pro tebe bude přínosem.

Jenže vůbec nevím, odkud začít. Že jsem si Věroslava Horta vzala, víš asi od spolužáků. Ze začátku vypadalo všechno růžově. Vystudovala jsem stejnou fakultu jako on a nastoupila do kulturní rubriky v plzeňské *Pravdě*, kde Věran dva roky předtím dělal zpravodajství, než přešel do plzeňského rozhlasu, aby odstartoval strmou kariéru. No, a jak se tak řítí rychlím ke slibným zítřkům, já jsem někdy někde, patrně po narození Barunky, přisedla na lokálku a ploužím se za ním v čím dál větší vzdálenosti, která se možná netýká ani tak pracovních úspěchů jako vzájemného porozumění, kontaktu a důvěrnosti. Věran je samá práce, já jsem samá práce, a nikde mezi tím není místo pro společnou radost. Přitom Věran to takhle vůbec nevnímá. On si nějaký ten prostor na potěšení, třeba sport, vždycky dokáže vydobýt, ale já ne. Marně si říkám: Máš dobrou práci, zdravé dítě, muž tě nebije a tchyně je šest měsíců z dvanácti u Sváti v Kanadě, jsi šťastná ženská. Nejsem šťastná.

Jsem bičovaná povinnostmi, osamělá, bez vyhlídek

na nějakou pozitivní změnu. Den za dnem plyne oděn do fádnic odstínů šedi, a pokud se v ní objeví veselá červená skvrna, tak jsou to zaručeně Barunčiny zarděnky. Všechno mě štve a není zatěžko uhodnout, že nejvíc mě štve spokojený Věran, který přijde z tenisu, přehlédne vygruntovaný byt a poznamená: „To je zvláštní, ty nikdy nevyčistíš popelník.“ Samozřejmě opáčím tím nejjedovatějším tónem: „Taký mi připadá zvláštní, že nikdy nevypereš záclony.“ Načež následuje kulturní večer s přednáškami *Úkol ženy v rodině* (V. Hort) a *Různé formy debility partnerů pracujících žen* (T. Hortová).

To je jen malinká ukázka z mého harmonického manželství, které, jak mám pocit, se dostává do slepé uličky, na niž padá lezavý podzimní chlad.

Najdeš-li si na mě čas, bylo by snad nejlíp, kdybys mi napsal, co bys chtěl o našem vztahu vědět. Zda mám začít od Adama, nebo až od chvíle, kdy se to začalo kazit. Všechno by bylo snazší, kdybys nebydlel v Praze a já v Plzni. Můžeš namítnout, že se mohu obrátit na někoho ze zdejších lékařů, ale na druhé straně jistě pochopíš, že nemáme s Věranem dostatečně anonymní zaměstnání, abych toužila pitvat své osobní problémy s někým úplně cizím.

Prosím, Vojtíku, odpusť mi moji dávnou zradu a poraď mi. Vezmi to tak, že skunk Hort ti odloudil nevinnou Rézinku a teď jí nechce mejt okna. A jak to vidím, ta rada by měla spočívat v tom, zda na něj mám vzít flintu, nůž, nebo kladivo.

Moc tě zdraví doufající
Tereza

Terezo,

mohl bych napsat milá Terezo, nebo drahá, dokonce i vážená a dříve milovaná, ale to všechno by zatemnilo explozi, která se udála v mém mozku, když jsem obdržel tvůj dopis. Dá se říct, že jsem byl tvým dopisem zastřelen, alespoň na pár dnů. A jak mě znáš, neodpustím si svá podobenství, že vlastně každý myslivec zastřelí jelena nebo srnu v okamžiku, kdy se chystají milovat. Taková nezbedná krutost a nemístná smrt.

Jeleni a srnci mě napadli právě ve spojitosti s tebou, protože my dva jsme přece byli zastřeleni v průběhu milování. Terezo, tvůj dopis je patrně z rozpaků, které u tebe chápu, psán sice korektně, ale není vřelý, jak by se slušelo. Píšeš o mně jako o městě, kde ses dobře najedla, a nic víc. Na srazu spolužáků jsem se ti vlastně vyhýbal, ovšem ne proto, že bych s tebou nemluvil, ale abych se příliš „neprojevil“. Mám malou chybu ve své povaze, třebaže jako psychiatr bych měl správněji říct v kostře své osobnosti. Vyslovuji kategorické soudy, a ty člověka nejednou kompromitují. Asi bych řekl: „Bylo to tenkrát ohavné a záludné. Navíc to jméno mého konkurenta: Věran!“ Tak bych se vyjádřil a dnes by mě mrzelo, že jsem otevřel ústa.

Čas zcela určitě hojí rány, a to bezprostředně přímo v našem „mozku citů“, nebo jak se dnes říká emočním mozku. Nezlob se, ale jsem psychiatr snad už od narození a nedokážu vyklouznout z oboru. Chci říct,

že čas hojí rány i tím, že měníme hledisko, stanovisko, nebo chceš-li, názor.

Tenkrát, když ses vrátila z Jugoslávie s člověkem, který se jmenoval tak strašně urážlivě, jsem si pro sebe opakoval: „Zradila!“ Dnes vím, že takový je běh života a osud muže a ženy, že nezrazují, pouze vybírají.

Ženy jsou málo informované o hrdosti mužů. Jsme v tomto ohledu nekonečně směšnější než ženy. Znáš ony dobové obrázky namlouvání, kdy muž oslovuje dívku a dívka se odvrací a naznačuje odmítání, ačkoli muže chce. My muži, když si namlouváme, jsme daleko hůř potrefeni obavami, že budeme skutečně odmítnuti, a lomcuje s námi hrdost, co všechno by nastalo, kdyby k odmítnutí došlo. Ta ostuda před spolužáky, někdy i příbuznými, nebo dokonce rodiči! A ostuda před sebou samým.

Terezo, radím ti, sleduj chování mužů, a vidíš-li, že se muž k tobě projevuje nadupán láskou, zásadně ještě trochu té lásky navíc připočítej, protože jemu hrdost brání, aby se projevil naplno.

Mluvím totiž o další své slabosti, nebo snad neduhu oné kostry lidské osobnosti, že já mám hrdosti v sobě víc, než je třeba, a proto se nedokážu milostně projevit nápadně a okázale, svou zamilovanost nejednou zakrývám cynismem a humorem. Nedávno jsem vyznal lásku jedné ženě slovy „Zamiluju se do tebe a pak se zastřelím.“ Pochopila má slova správně, ale nepřijala je, chtěla něco zvonivějšího. Přiznám se ti, že žiju v pocitu, že vyznáním lásky se chlap shazuje.

Pokud tě to zajímá (už zase promlouvá psychiatr), tak až na vzácné výjimky lidí zvláštním způsobem naivních pocit určité trapnosti k lásce patří. Musíme

vyladit tvář, jak nikdy jindy neděláme, musíme my muži ženu obejmout, hladit ji, tisknout ňadra a pronášet slova vyjadřující pokoření: „Miluji tě, a tak se ti vydávám na milost a nemilost.“ Napoprvé se to všechno říká a činí jednoduše, ale po patnácti letech, když se během dne s manželkou osmkrát pohádáš, se těžko uléhá na lůžko a pronášejí slova Amorova a Erotova.

Jednoduše jsem tě tenkrát – vidíš, málem bych řekl „miloval“, ale řeknu jazykem tehdejším: „žral“. Píšeš mi, že jsem se nedávno šťastně oženil. Pokud jsi napsala nedávno, je to tím, že čas rychle letí, protože jsem se oženil před třemi roky, a chceš-li užívat slova šťastně, pak si, má drahá Terezo, budeme zase vykat a nebudeme se zdravit. Šťastný je toliko imbecil, který sedí na židli blázince, pokyvuje trupem a ustavičně se hlasitě směje. Znal jsem takových desítky. Nikdo z nás na tomto světě není šťastný, neprožívá šťastný život, nejvýše radostný, ale mně se líbí nejvíc slovíčko *pohoda*.

Znal jsem kolegu, který vyhrál osm set tisíc korun, a protože byl zdatný a zkušený psychiatr, dokázal své pocity popsat a řekl mi, že byl šťastný asi pět minut. Pak ho přepadly obavy, kdo všechno si od něho bude chtít vypůjčit peníze, kolik dá manželce, kolik dětem, hned ho napadlo, kolik sporů vznikne na téma „co koupit“, takže výhru odnášel domů sklesle a trochu úzkostně.

Když jsem se svou Evou začal chodit, marně jsem jako psychiatr hledal ten okamžik, kdy budu šťastný. Mám pocit, že ve věku malin nezralých, kdy jsem tě mačkal a hnětl na zdi Masarykova gymnázia, jsem byl šťastný, ale už tenkrát jsem si bohužel povšiml, že

ihned po závanu štěstí přišel závan druhý – zda mi ty co objekt mého štěstí nějak nezmizíš. Díkybohu jsem netušil, že se tak stane. Poznal jsem pak ještě jednu fatální lásku, mučivou a bolavou, ale o ní mluvit nebudu.

Se svou nynější Evou jsem byl opatrný a věř mi, dnes konstatuji, že je nutné být v lásce opatrný, je to však současně i smutné. Odmítl jsem se vydat úplně, a jak říkám, je to smutné, leč nutné. Eva vystudovala ekonomii, je o pět let mladší, stejně hezká jako tenkrát, zbytečně bystrá, pere, vaří i uklízí, nebo aspoň všechno zařídí, aby bylo vypráno, uvařeno a uklizeno, ale se zvláštní posedlostí jsem zaměřil pozornost na jeden její nedostatek: je ryze konzumní člověk. Naproti tomu ze mě se stal málem bezdomovec v hezkém třípokojovém obydlí. K životu mi stačí knihy, výpisky z knih, mí pacienti, a ještě lesy, hory a řeky v nejbližším okolí Prahy. A potom mé psaní rozené mými myšlenkami. Odmítám novou ledničku, když stará ještě funguje.

Abych své ženě nekřivdil, netouží po luxusu, chce jen mít všechno nové, krásné. Stačí, aby se objevila nějaká nová varná konvice, a je zle. Zmlkne a civí. Musím se jí zeptat, co se stalo, a ona hned spustí, že viděla v Celetné ulici atd. atd. Neumím se zbavit podezření, že původcem té konzumnosti jsou dvě její kamarádky. Nedokážu se zbavit vtíravých myšlenek, že nakupuje věci jen proto, aby „vítězila“. Rozumíš tomu? Vítězit nad přítelkyněmi. Co je to za ubohost, chápat přátelství takhle? A všechno se odehrává pod zvláštním terorem, který zní: Nedovolíš-li mi, abych koupila nový televizor, piš si, že ti to osladím... Ona se mě vlastně neptá, zda souhlasím s nákupem nové

zbytečnosti, formou otázky mi sděluje, co udělá, a běda, kdybych něco namítal!

Promiň, ale já si musím někomu ulevit, protože nikdo se mnou nedokáže mluvit normálně a jediného skutečného kamaráda mám v Mladé Boleslavi. Přejede do Prahy tak jednou za měsíc. Jinak na mě všichni vylijí své trápení, jak se dnes říká stresy, a odcházejí (bez zaplacení).

Hanba mi, že zapomínám na tebe a tolik slov o mně. Nuže, popsala jsi mi své manželství, jako kdybych ti vyličil náš byt uvedením jeho jediné součásti – třeba že máme dřevěnou selskou židli tmavě červené barvy.

Už nebudeme hovořit o tvé větičce, že nejsi šťastná. Výše bylo vše vysvětleno, pamatuj si, že máš usilovat nanejvýš o pohodu domova, víc se ti nepodaří. Nebud' naivní a dětinská. Pokud má tvůj Věran (příšerné jméno!) svou zábavu, a pokud dokonce sportuje, skákej ke stropu a vříскеj radostí, protože neznám horšího tvora než chlapa bez záliby. Není hořký jako dobré pivo, ale jako jedovatý pelyněk. Takže tuto tvou stížnost už předem škrtám a dále jí nevěnuji pozornost. Nemáš-li sama pramen zájmů, zábavy a potěšení, tvoje chyba. Dokonce hrozná chyba. Nenaříkej a hledej, máš k tomu nadání, alespoň za mě jsi to nadání projevovala.

Vytkne-li ti člověk s tak hrozným jménem, že jsi nevyčistila popelník, chce to praštit ho mezi oči. Záludně a hbitě. Jenomže ono to bude asi jinak, ty sice pereš záclony, ale on ti popelník vyčte z nějakých jiných, řekl bych dokonce přesně popsatelných důvodů. Takže zatím žádné údery mezi oči, prosil bych další informace.

Potřebuju znát konstanty tvého manželství, všechno ostatní mi popisuj svými slovy a nedej se mnou vést. Ale konstanty znát musím.

Nevěřím, že jsi něco ode mě četla, proto ti manželské konstanty vyjmenuji, a Ty mi je podle tohoto schématu sděl:

- a) rok narození manžela a manželky
- b) počet dětí a rok jejich narození
- c) kvalita a velikost bytu
- d) zaměstnání manžela a manželky
- e) finanční situace rodiny
- f) počet rozvodů manžela a manželky

Milá Terezo, já už neumím ženská jména zdrobňovat, a tak se nezlob, že vynechávám Rézinku. Tereza zní sebevědomě a kvalitně. Ozvi se brzy, začíná mě zajímat řešit manželství korespondenčně.

Vojtěch

Vojtíku,

12. 3.

jestliže tys byl mým dopisem zastřelen tak definitivně, že jsi nemohl ani dospět k rozhodnutí, zda jsem milá, či vážená, já jsem si po přečtení tvé odpovědi zachovala ženskou odolnost, takže tě mohu vcelku hravě ohodnotit jako bezcitného ďábla. Vlastně jen ďábla, jelikož těžko nalézti satana laskavého a soucitného, pokud nenatrečíme zrovna na polidštěného Tre-pifajksla. Celá léta jsem vláčela břemeno viny, ale ty jsi je jedním dopisem odfoukl jako pírkó. Mám totiž neodbytný pocit, že jsi mi dávno uštědřenou ránu

vrátil s nebývalou razancí. Patrně nesvědčí ve prospěch mé duševní zralosti, že jsem se těšila, jak mi okamžitě počneš vědecky foukat bebíčko. Místo toho jsem se dočkala nesouhlasu a výtek. Tak takhle jsem si to, lékaři duší, nepředstavovala!

Prý je to moje chyba, nemám-li vlastní záliby. Mám záliby!!! Než se narodila Barunka, pokračovala jsem ve francouzštině, a to velmi úspěšně. Vášnivě ráda luštím křížovky, výhradně ty těžké. Pletu a háčkuji, což sice vypadá jako záliba slepičí, avšak dílka z mých rukou vzešlá nesou pečeť umělecké tvorby. Barunka byla do jisté doby nejkrásněji opletené dítě, jaké kdo kdy viděl. Hrála jsem rovněž tenis a neunikla mi žádná pozor-nostihodná literární novinka. To vše vzalo zaslé.

Hochu, abych já mohla pěstovat hobby, musela bych mít kuchařku, pradlenu a chůvu. Nepochybuj, že bych místo žehlení raději pružně poskakovala v krátké sukénce po kurtu s inženýrem Kolínským, který jest nezadaný fešák. Jak mám pak s žehličkou v ruce vrískat radostí, že tam místo mne poskakuje choť se svou kolegyní Tamarou? Mám snad čerpat potěšení z toho, že Věran nemá sukénku?

Křivdíš mi i jinak. Samozřejmě je mi milejší manžel sportovec než hospodský povaleč. Netoužím ani po muži-strejdovi, jenž obchází byt s kladívkem. Ve vytahaných teplácích. Ale někdy by manžel doma být měl, ne? Aspoň občas by mohl říct: „Poslyš, dnes večer, milá má, vyperu sobě pyžama. Nečekám tvůj dík, jdi si na aerobic.“ Jenže můj muž se chodí domů jen najíst a vyspat. S rafinovaností sobě vlastní začlenil tenis, plavání a lyže do rámce pracovních povinností, jelikož právě při těchto příležitostech získává vzácné informace,

pěstuje styky a navazuje výhodná přátelství. A jen Bůh ví, co všechno navazuje. Protože on šťastný je.

A už jsem zase u onoho zrádného pojmu štěstí, jehož existenci ses mi pokusil vymluvit. Proč tedy pořád všichni říkají: Nebyla s ním šťastná – Píše, že je konečně šťastná? Mia Farowová hovoří o své babičce: „Mary Frazerová byla krásná a zábavná žena, nebyla však šťastná.“ Zdá se, že pouze doktoru Vojtěchu Pešlovi bohové z protekce prozradili, že štěstí neexistuje, zatímco nám, milionům blbečků, nikdo nic neřekl. Leč dosti jízlivosti. Patrně jí podvědomě nahrazuji vřelost, kterou jsi v mém prvním dopise postrádal. Vojtíku, já vím, že nemůžeme celé hodiny, týdny a roky pociťovat závratnou duševní slast. Je to vskutku spíš pohoda, které ze zvyku říkáme štěstí. Tato pohoda jen zřídka nabývá intenzity pronikavého blaha, a to většinou nečekaně a v situacích zcela všedních. Pamatuji se, jak jsem asi přede dvěma lety vytahovala z trouby tvarohové buchty a Barunka zatleskala a zvolala: „Buchty! Maminko, ty jsi tak hodná!“ Vzápětí zarachotily klíče a Věran v předsíni zajásal: „Tady to voní!“ načež vešel do kuchyně a rošťácky se zašklebil: „Mé zlaté buchty, všechny vás mám rád, ale ty s tvarohem dneska nejvíc.“

Říkej si co chceš, tehdy jsem byla šťastná. Věděla jsem, že mě miluje má dcerka, můj muž, že jsem jim udělala radost a přičinila se o krásnou pohodu večera, který se promítne i do příštího dne. Jenže čas je drahej (tvaroh taky), a tak nemůžu péct každý den. Ostatně kdybych i nakrásně pekla, toto potěšení by časem zevšednělo. Jako všechno. Jako já. Asi.

Hádám, že tě moje žvanění neuspokojuje, že prahneš po manželských konstantách. Nuže, tady je máš.

Narodila jsem se – jako bys to nevěděl, surovče!
Věran je o čtyři roky starší.

Dítě jedno, v mých osmadvaceti.

Byt dva a půl plus jedna. V malém pokojíku spí Barunka, velký pokoj je zařízený jako obývací, s psacím stolem pro Věrana. V ložnici mám stolek já. Byt je hezký, vzdušný, topení WAF, v koupelně karma.

Já jsem vedoucí zpravodajské redakce v *Plzeňském deníku*, Věran redaktor a moderátor v plzeňském rozhlasu.

Finanční podmínky dobré. (Kdo kdy řekne, že má dost?) V létě dovolená u moře, v zimě hory.

Tak. Vůbec ale nechápu, jak můžeš na základě strohých faktů započít s terapií mého manželství, které není snad ještě vysloveně marod, ale rozhodně na něj už něco leze. Řekla bych, že má zvýšenou teplotu, kdyby u nezdravých vztahů nešlo spíš o vychládání. Dobrá, nechám to na odborníkovi.

A abys viděl, jak jsem vstřícná, poskytnu ti protislužbu v podobě úvahy o nakupovací vášni. Nevím, jak hluboko se brodí tvá Eva mezi předměty spotřební domácnosti, ovšem pokud to nepřekračuje únosné meze, neměj jí to za zlé. Já sama jsem tomuto démonu nepropadla; kdybych nedostala kávovar k Vánocům, pokojně bych vařila kafe ve staré smaltované konvičce. Přesto vím, že některá lákadla svou novostí a neposkvrněností vzbuzují v majitelce šalebný dojem, že i ona bude uprostřed nich jako nová. Možná tvá žena propadla bludu, že pokud bude prát v úchvatné nové pračce, zmizí na prosto všechny skvrny včetně pigmentových a charakterových a ona se vynoří z koupelny čistoskvoucí jako vypraný ubrus. A kvůli komu, pošetilče? Kvůli tobě!

U někoho to arci překročí míru. Víím, že holky z redakce jsou schopny mluvit o novém fritáku se zápalém, jaký by slušel objevu moderního českého literárního díla srovnatelného s *Faustem*. Pokud je to tak zlé, pomohlo by možná předstírat chudobu. Zkus se tvářit jako bitý nuzák (tak krásně o tom píšeš) a říct sklesle: „Evičko, lhal jsem ti. Nebyl jsem včera na dobročinném bazaru, byl jsem v kasinu. Jsme žebráci. Nekupuj na večer párky. Chléb s hořčicí postačí.“

Chacha! Je-li tvá žena energická, což asi je, staneš se obětí násilného činu, ale uvaž, jak radostně ti půjde koupit přepychovou rakev.

Už musím končit. Píšu v práci, do mého redakčního velínu je přes sklo vidět a děvčata si myslí, že píšu článek o našem fungování v NATO. Takže jdu na to. Děkuji ti, že ses mi ozval, děkuji ti za ochotu obírat se mými problémy, jen tě prosím, buď o něco milosrdnější!

S mnoha pozdravy
Tereza

Terezo,

26. 3.

jedno ti mám za zlé: že ses mě pokoušela utěšovat jako nepokojné prasátko, kterému řezník tiše šeptá, aby hezky nehnutě stálo, a pak ho praští palicí do hlavy. Za svého mládí jsem tuhle scénku vídával často. Tušíš vůbec, nač narážím?

Máš dobrou vůli namluvit mi, že konzumní posedlost mé ženy Evy je cosi dětinsky roztomilého a ne-

vinného. A já ti musím právě dnes povědět, že jsi znehodnotila celý ten váš ženský rod, protože přisuzuješ ženám právo být dítětem, jinak řečeno dovoluješ jim, aby byly infantilní.

Ovšem aby bylo jasno, my psychiatři jsme první, kdo radí lidem ke shovívavosti. Kdyby si manželka koupila občas nějakou cetku do uší, třeba i zlatou, božechraň, neřeknu ani slovo a budu se s ní radovat. A věř, že to je maximum, kterého v manželství dokážeš dosáhnout – mít radost z něčeho, z čeho má radost i ten druhý. Je to vlastně dokonalý emoční soulad. Já mám radost z toho, že ona má radost, a ona má radost, když já mám z něčeho radost. Co bys chtěla víc? Ten tvůj Věran měl radost z tvých buchet či z čeho a ty jsi měla radost, že on má radost. Lidé spoutaní k sobě v manželství si neuvědomují, že takový emoční souzvuk je dokonce něco víc než sama manželská láska, ovšem o tom teď mluvit nebude.

S mou Evičkou je tomu jinak. Tento týden jsem sledoval pozorně její požadavky. Sdělila mi, že potřebuje nové boty, a vypočetla mi takové, jaké u žen bytostně nesnáším. Jistě je znáš (a možná i nosíš), mají podpatek velikosti koňského kopyta, a díky této konstrukci plní chirurgická oddělení všech nemocnic, protože noha se na nich snadno zvrtně a botu nahradí sádra. Sleduj mě dál. Eva tyto boty vždy odsuzovala, a najednou je chce. Proč si myslíš, že je chce? Uhádla jsi. Její kamarádka Vlasta si je koupila. Ona najednou změnila vkus, své estetické nazírání díky ženské, kterou po pravdě řečeno nesnáším. Ovšem pozor. Změnit názor na krásu, myslím změnit názor, co

je a co není krásné, je svým způsobem správné, kam bychom přišli, kdybychom s sebou nosili vkus raného dětství. Ale (ježíšmarjá, mně docházejí slova) já jsem prostě naštvanej – ne naštvaný – já vlastně neumím sdělit, že považuju za podraz, když změni jeden z našich nepřiliš mnoha shodných názorů kvůli někomu strašně primitivnímu, kdybys ji znala, myslím tu Vlastu, už to jméno... Dost.

Eva si totiž vzala z naší společné kasy dva a půl tisíce a ty strašný, nikoli strašné, boty si koupila a teď spolu nemluvíme. Nejen proto, že mi boty připomínají opravdu koňské kopyto, ale moje ženuška dodala větičku, že bych prý jí nejraději nikdy nic nekoupil, a navíc si vzala peníze, aniž bych souhlasil. Já nevím, jestli tě to zajímá, ale žijí-li manželé v rovnoprávném duchu, pak si jeden smí vzít peníze, jen když i druhý souhlasí, a na to mi najednou moje žena namítne, že moje profesionální frky nemíní poslouchat. To je další kapka benzinu do ohně, protože vím, že tak to chodí v každé rodině, že se manželé na něčem dohodnou a pak ten drzejší, neukázněný dohodu poruší a ten slušný pitomec, aby byl doma klid, mlčí. Koneckonců on si zdánlivě správně sečte, že manželka by si boty stejně koupila, a navíc by mu z domova udělala pek líčko, což moje Evička umí. Já to jen necítím, přímo slyším, jak si v duchu říká, jak mi osladí, že jsem jí boty nepochválil a navíc nechtěl, aby si je koupila. A já zase vím, že se jí nehodí, když spolu nemluvíme, protože by se mnou ráda „dohodla“, že na víkend k nám přijede její teta.

Terezo, a to všechno tři roky po svatbě v rodině manželského poradce a psychiatra!

Podruhé volám, vlastně křičím *dost!* Neboť dosti bylo mne, je řada na tobě.

Milá Terezo, pokud nemluvíš s vlastní ženou, je doma nedýchatelno až k nežítí. Všechno je tím faktem nepřátelského mlčení popsáno a chlap tuto absurdní situaci chápe jako vrchol všeho nelogického. I moje následující slova ponesou za sebou, nebo spíš na sobě tíhu absurdity, že se doma mlčí a přemýšlí nepřítelně nepřátelsky. I jako – jak se dnes říká – expert nebudu pořád ještě vřelý a vstřícný, protože skrze svou ženu tě opět vidím očima zbytečně opuštěného muže. Co bych za to dal, mít doma redaktorku nějakého plátku, věčně zaměstnanou a zaujatou problémy, které mě zajímají! Terezo, mě bytostně nezajímají butiky a módní přehlídky, boty a hadry různých barev, mě dokonce ani nezajímá, která herečka s kým chodí a který zpěvák se s kým rozešel, třebaže – a ono třebaže zdůrazňuji – si o všem jak se říká „společenském“ rád počtu. Odmítám ale rozebírat příčiny a okolnosti, jak by si přála Eva.

Terezo, sleduješ, že jsem už zase u sebe místo u tebe? Od této chvíle pluji svými myšlenkami jen a jen k tobě a dovol mi, abych se zabýval tentokrát opravdu v souvislosti s tebou jevem, který tě potrefil a semílá tě mezi dvěma mlýnskými kameny, jako současné viry ničí naše organismy včetně mozku.

Jsi nespokojená a nemáš proč. Totiž slůvko proč je to ošidné, protože k nespokojenosti máme *vždy* dostatek důvodů. Ponecháš-li svou duši napospas žití a nebudeš-li ostře, ne-li soustředěně ostře sledovat stav své spokojenosti, pak musíš být zákonitě nespokojená, i kdybys měla za manžela archanděla Gabrie-